

The background of the slide is a faded, grayscale image of a modern, multi-story building with large windows and a flat roof. Several flags are flying on tall poles in front of the building. The text is overlaid on this image.

Nowy gaz dla Trójmorza. Wyzwania i zagrożenia.

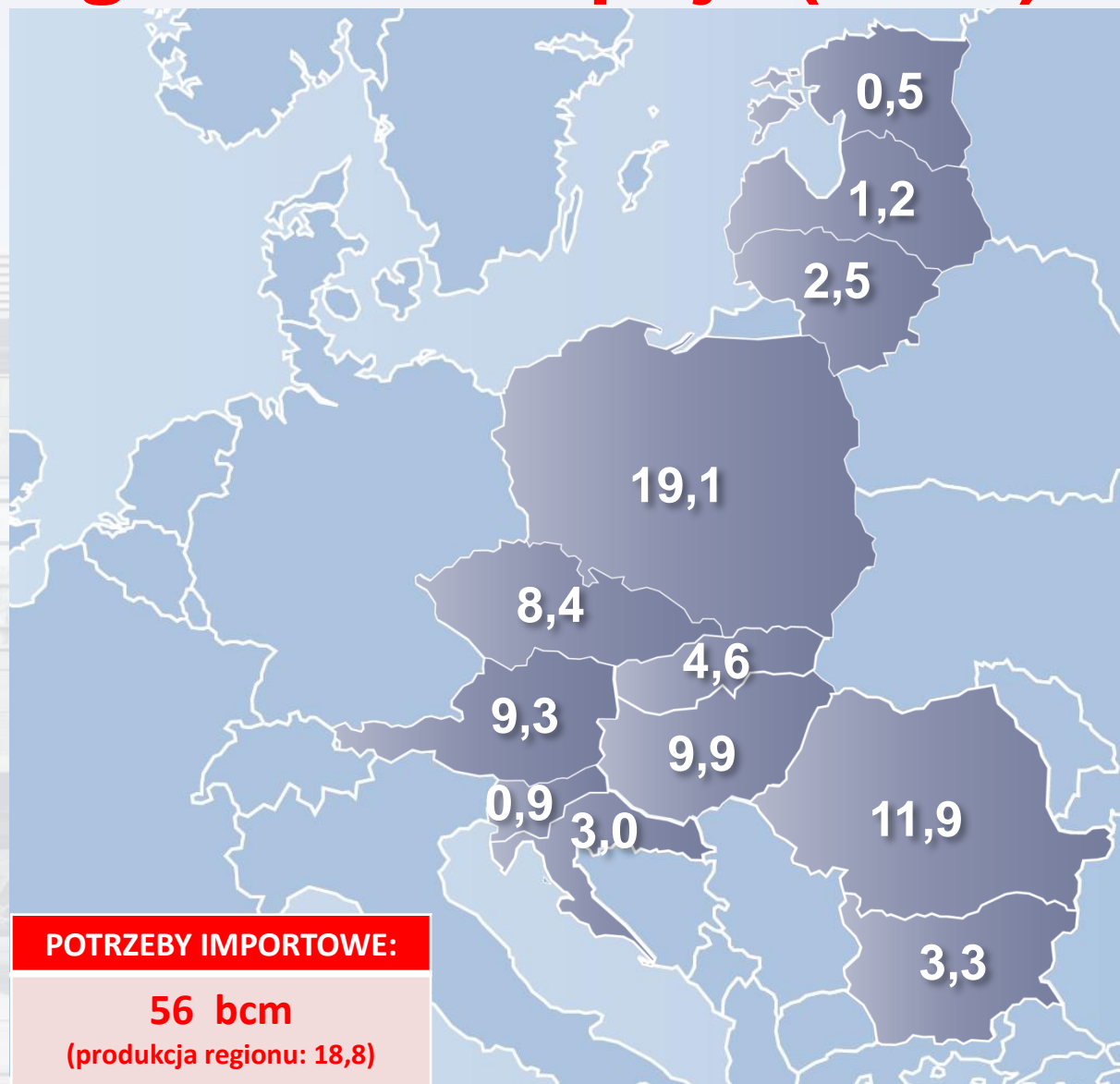
Międzyzdroje, 7 maja 2019 r.
Paweł Turowski, BBN

**I.
Gaz.**

I. Trójmorze – gaz konsumpcja (2018).

LITWA	2,5
ŁOTWA	1,2
ESTONIA	0,5
POLSKA	19,1
CZECHY	8,4
SŁOWACJA	4,6
WĘGRY	9,9
RUMUNIA	11,9
AUSTRIA	9,3
SŁOWENIA	0,9
CHORWACJA	3,0
BUŁGARIA	3,3

RAZEM: 74,6

Dane za: BP 2018, ENI 2018, KE 2016, obliczenia własne

WWW.BBN.GOV.PL

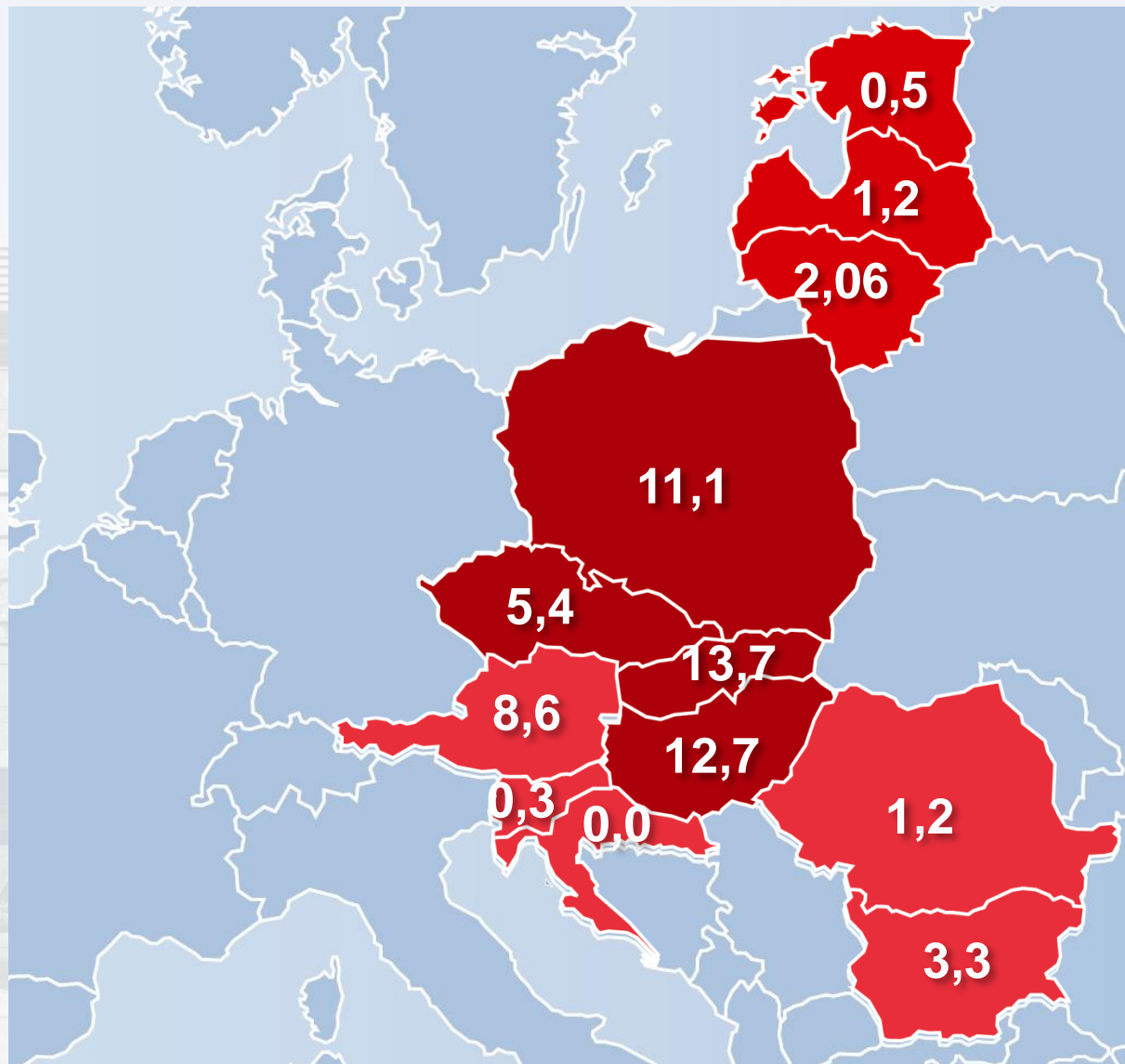
Większość importu to gaz z Rosji.

I. Tróymorze – ile jest rosyjskiego gazu?

Rosja eksport gaz rura w mld m³

LITWA	2,06
ŁOTWA	1,2
ESTONIA	0,5
POLSKA	11,1
CZECHY	5,4
SŁOWACJA	13,7
WĘGRY	12,7
RUMUNIA	1,2
AUSTRIA	8,6
SŁOWENIA	0,3
CHORWACJA	0,0
BUŁGARIA	3,3

RAZEM: 60 mld m³

Dane za: BP 2018, ENI 2018, KE 2016, obliczenia własne

Rosja eksport: 189 mld m³ (bez WNP) - 60 mld m³ to 1/3 eksportu.

II. Infrastruktura.

II. Gaz z Rosji. Rurociągi.

Rurociągi:

mld m³

Nord Stream 55

Nord Stream II 55

Jamał 32

Braterstwo ok. 95

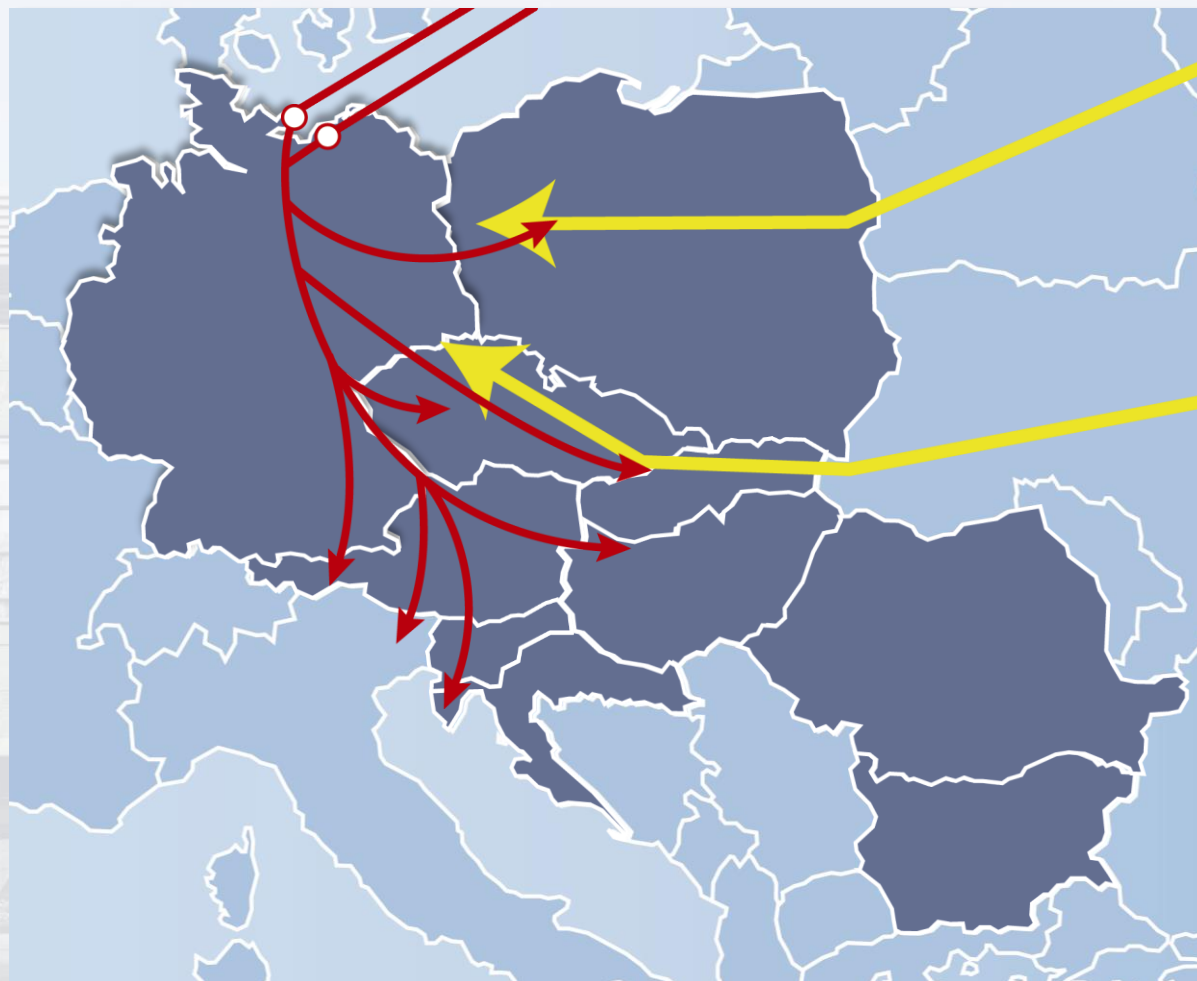
RAZEM: 237

Blue Stream 16

Turkish Stream 32

RAZEM: 48

ŁĄCZNIE: 285

ok. 95 mld m³ to nadmiar mocy przesyłowej dla gazu z Rosji.

II. Nowy gaz. Nowe szlaki.

Terminal mld m³

PL LNG 1 5-7,5

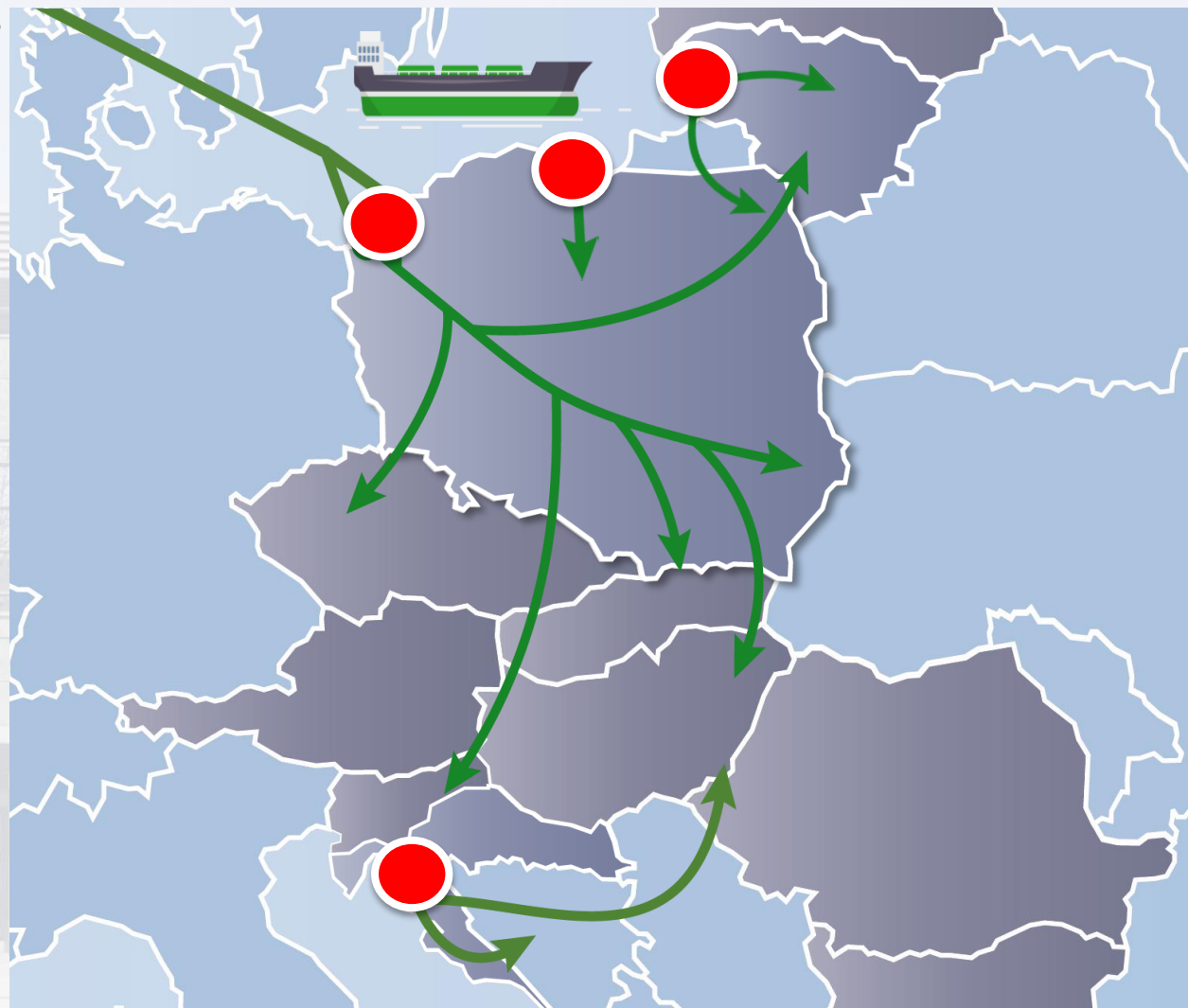
PL LNG 2 4

PL Baltic Pipe 10

LT LNG 4

HR LNG 2,6

RAZEM: 28,1

Nowe szlaki to połowa zapotrzebowania.

II. Europa Środkowa – nowe szlaki.

CZ – SK – H

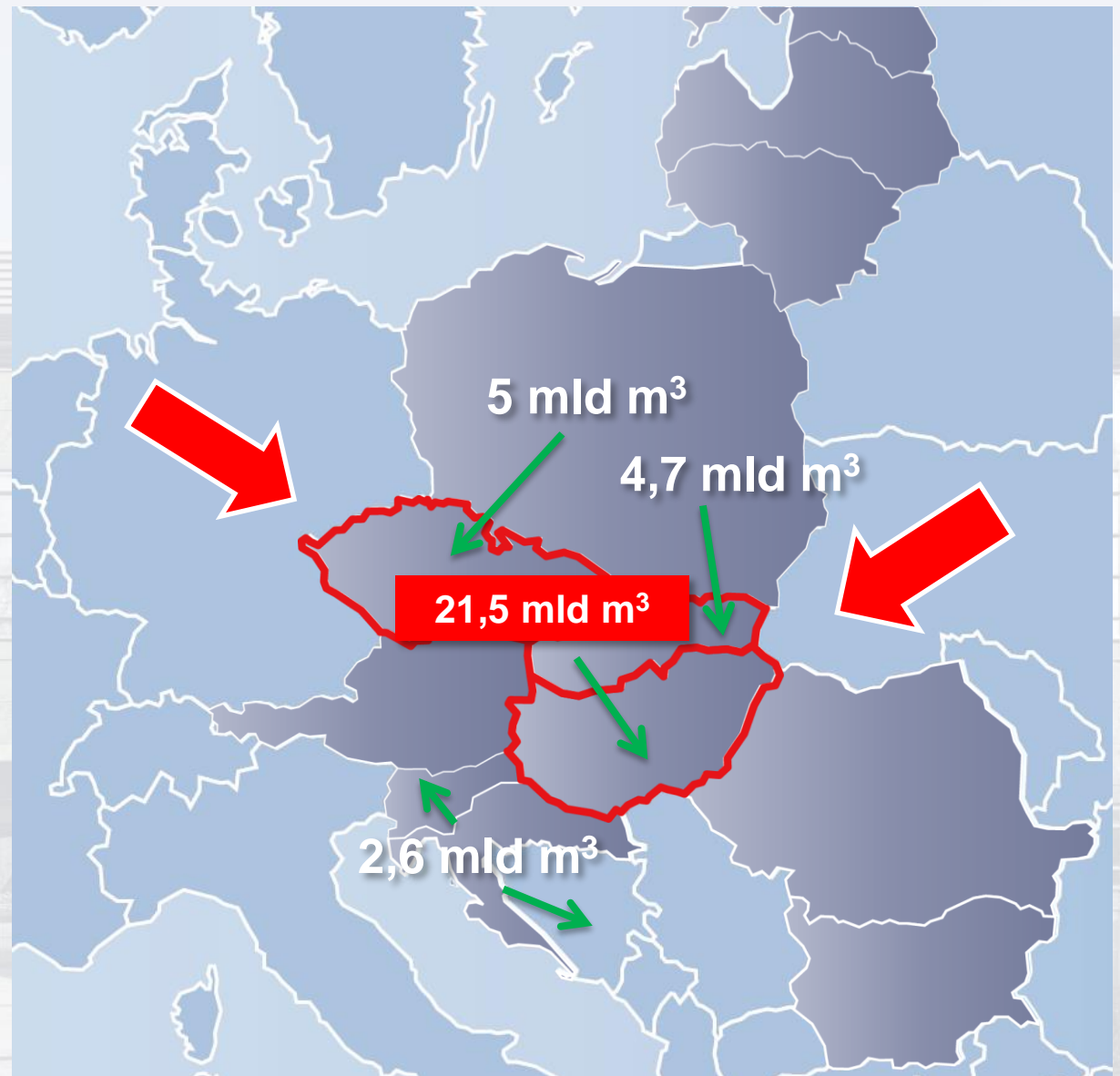
21,5 mld m³

PL – CZ **5,0**

PL – SK **4,7**

HR - LNG **2,6**

RAZEM: 12,3

Dane za: BP 2018, ENI 2018, KE 2016, obliczenia własne

Nowe szlaki pokryją ok. połowy potrzeb Czech, Słowacji, Węgier.

III. Kontrakty. Formuła.

III. Trójmorze. Kontrakty. Formuła.

Gaz z Rosji. Kontrakty.

- **długoterminowe 15-35 lat** *(bezpośrednio z Gazpromem lub jego pośrednikami);*
- **średnio lub krótkoterminowe** *(pośrednicy z Zachodu lub z Rosji).*

Gaz LNG. Polska.

- **Qatargas (1,2) - do 2034** *(2,7 mld m³) Katar;*
- **Venture Global LNG – do 2042/3.** *(2,7 mld m³) USA;*
- **Cheniere Marketing International** *do 2043 r. (2,7 mld m³) USA;*
- **Port Arthur LNG - do 2043 r.** *(2,7 mld m³) USA;*
- **Centrica – do 2023 r.** *(0,16 mld m³) Wlk. Brytania.*

**IV.
Wnioski.
Dylematy.**

V. Wnioski, Dylematy.

- Czy Trójmorze jest **zalne** rosyjskim gazem?
- Czy ten gaz korzysta ze **wsparcia** politycznego, ekonomicznego, infrastrukturalnego europejskich **potęg**?
- Czy **szybkie zliberalizowanie** rynku wzmocni czy osłabi dominującego dostawcę?
- Czy nowy gaz od **słabego** politycznie producenta „**przebije się**” na takim rynku?
- Czy nowy gaz powinien być od **silnego** politycznie producenta?
- Czy nowy gaz ma korzystać z kontraktów **długoterminowych**?
- Czy obecnie budowane interkonektory oraz terminale i gazociągi (*projektowane, istniejące*) są **wystarczające** dla Trójmorza?
- Jak giełdy i huby mogą **wspierać** nowy gaz?

Dziękuję za uwagę.

The background of the slide is a faded, grayscale image of a modern, multi-story building with large windows and a flat roof. Several flags are flying on tall poles in front of the building. The text is overlaid on this image.

Nowy gaz dla Trójmorza. Wyzwania i zagrożenia.

Międzyzdroje, 7 maja 2019 r.
Paweł Turowski, BBN

Trójmorze.

Trójmorze:

od
Bałtyku

po
Morze Czarne

oraz
Adriatyk

